

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ Β' ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου ὑπέρ Μαντιθέου 1-3

Εἰ μὴ συνήδη, ὧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἠγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὧ βουλή, εἰ μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· εἰ δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἠγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὕτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

B1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το χωρίο: «ἠγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις ... μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι». Μονάδες 10

B2. Να συγκρίνετε την προλογική αρχή του Ὑπέρ Μαντιθέου λόγου του Λυσία με την προλογική αρχή του Ὑπέρ τοῦ Ἀδυνάτου λόγου του ρήτορα «Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὧ βουλή, τῷ κατηγορῶ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί» (=λίγο απέχω ἀπὸ το να χρωστώ ευγνωμοσύνη στον κατήγορο, κύριοι βουλευτές, επειδή με ἔσυρε σ' αυτήν ἐδὼ τη δίκη) αναλύοντας τους σκοπούς που εξυπηρετεῖ και δικαιολογώντας τις απαντήσεις σας. Μονάδες 10

B3. Με ποιες λεκτικές επιλογές ο Μαντίθεος αποδεικνύει τον σεβασμό του τόσο προς τον θεσμό της δοκιμασίας, όσο και προς τη Βουλή; Πώς ερμηνεύετε και πώς αξιολογείτε την επιλογή του; Μονάδες 10

B4. Γιατί ο Πλάτων αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική και ποια είναι η απάντησή του Ισοκράτη σ' αυτή την κριτική; Μονάδες 10

B5. α. **ετυμολογία, άστατος, καθηγητής**: να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια. Μονάδες 3

β. **συνήδιν, διαβεβλημένοι, δέομαι**: να γράψετε μία λέξη ομόρριζη (απλή ή σύνθετη) των παραπάνω λέξεων στα νέα ελληνικά. Μονάδες 3

γ. Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την **αντώνυμή** (=αντίθετη) της στη Β' στήλη (τέσσερις λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν): Μονάδες 4

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. παντός	α) άγαθούς
2. άηδώς	β) άνους
3. εΰνους	γ) άπαντος
4. χείρους	δ) άδεώς
	ε) ούδενός
	στ) δύσνους
	ζ) κρείττους
	η) ήδέως

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους 38C1-D6

Οὐ πολλοῦ γ' ἔνεκα χρόνου, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνομα ἔξετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λοιδορεῖν ὡς Σωκράτη ἀπεκτόνατε, ἄνδρα σοφόν. φήσουσι γὰρ δὴ σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι, οἱ βουλόμενοι ὑμῖν ὄνειδίζουσιν. εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἂν ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· ὁρᾶτε γὰρ δὴ τὴν ἡλικίαν ὅτι πόρρω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισαμένους θάνατον. λέγω δὲ καὶ τότε πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους.

Λεξιλόγιο

ὄνομα ἔχω καὶ αἰτίαν: αποκτῶ κακὴ φήμη καὶ κατηγοροῦμαι

λοιδωρῶ= κατηγορῶ

αποκτείνω= σκοτώνω

φημί= υποστηρίζω

ἐγγύς= κοντά

ἀλίσκομαι: καταδικάζομαι

Δ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ

Δ1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το παραπάνω απόσπασμα. (Μονάδες 15)

Δ2. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

ὄνομα: δοτική πληθυντικού

ἄνδρα: τη δοτική του ίδιου αριθμού

αιτίαν: την κλητική ενικού αριθμού

ὑμῖν: τη γενική ενικού του α' προσώπου

πάντας: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος (Μονάδες 5)

β. ἔξετε: το β' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου β'

λέγω: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση στον μέλλοντα

ειμί: γ' ενικό οριστικής μέλλοντα

οἶσθε: το β' ενικό πρόσωπο οριστικής του ίδιου χρόνου

ἀποφυγεῖν: το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή
(Μονάδες 5)

Δ3. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: Ἔνεκα χρόνου, ἄνδρα, σοφόν (το β' του κειμένου), πάντας. (Μονάδες 10)

Δ4. Τι θα αποκτήσουν οι κατήγοροι του Σωκράτη μέσω των κατηγοριών τους στο μέλλον;
(Μονάδες 15)